

Wanneer men de Kloosterkerk aan de Lange Voorhout in 's-Gravenhage betreedt, is het eerste wat opvalt een bord met de betuiging „Buiten verantwoording van het kerkbestuur”, dat in verschillende exemplaren in de gang, die naar de eigenlijke kerk voert, is opgehangen. Wie menen mocht, dat dit betrekking heeft op de godsdienstoefeningen, die in de kerk gehouden worden, vergist zich. De borden willen slechts duidelijk maken dat het kerkbestuur alle aansprakelijkheid afwijst, indien van de kapstokken, die zich onder de borden bevinden, kledingstukken van bezoekers door daartoe niet bevoegden worden medegenomen.

Men behoeft overigens niet naar de Kloosterkerk te gaan om een dergelijke juridische mededeling te zien. Openbare en niet-openbare gebouwen, die van de Vrije Universiteit niet uitgezonderd, hangen er vol van.

Ook mondeling kunnen mededelingen van deze strekking worden gedaan. De gast in hotels in de Verenigde Staten wordt door de liftjongen in de lift ontvangen en er weer uitgelaten met de vriendelijke aansporing: „Watch your step, sir.” Vergeet de jongen het ook maar een keer en is de bell boys' captain in de buurt, dan volgt een niet mals standje. Immers wie een gebouw exploiteert moet alles doen wat redelijkerwijs gevraagd kan worden, teneinde te voorkomen, dat de bezoeker, de „licensee”, of de gast, de „invitee”, schade lijdt door de staat, waarin het gebouw zich bevindt, of door zijn constructie dan wel door daarin aanwezige hulpmiddelen en werktuigen.¹

Enkele weken geleden bezochten de juridische faculteiten van de Rooms-Katholieke Universiteit te Nijmegen en van de Vrije Universiteit het in aanbouw zijnde ziekenhuis van de Vrije Universiteit. Toen zij zich op de eerste verdieping bevonden, deelde de geneesheer-directeur hun mede, dat dit een bouwwerk was, waarin bezoekers „op eigen risico” rondliepen. Het was typerend, dat de aanwezige civilisten schier in

¹ Vgl. voor een uiteenzetting van de aansprakelijkheid van de eigenaar of exploitant van een gebouw jegens een „invitee” of een „licensee” naar Anglo-Amerikaans recht de arbitrale uitspraak van C. W. A. Schürmann van 19 januari 1960 in de zaak van R. v. Unitel Nations Korean Reconstruction Agency, A.R. 1961, no. 483, 85.